

Maturitní témata ze ZSV

- 1) Psychologie jako věda – předmět psychologie, vznik, klasifikace psychologických disciplín, psychologické metody, významné psychologické směry v historickém vývoji psychologie
- 2) Obecná psychologie - psychické jevy, procesy a vlastnosti (psychika, vědomí/nevědomí, vnímání, myšlení a jeho charakteristiky, paměť a její druhy, pozornost a její druhy, vůle a její druhy, motivace, temperament a jeho klasifikace, emoce) a jejich projevy v osobnosti
- 3) Vývojová psychologie – předmět, determinace a periodizace vývoje osobnosti, charakteristika jednotlivých etap, názory významných psychologů na formování osobnosti
- 4) Psychologie osobnosti – vlastnosti osobnosti, typologie osobností podle různých psychologických škol (typy temperamentu, Jungova typologie atd.)
- 5) Dějiny psychologie – psychoanalýza: S.Freud; individuální psychologie: A.Adler, analytická psychologie : C.G. Jung, gestaltismus, humanistická psychologie: A.H.Maslow, C.R.Rogers
- 6) Psychologie současnosti – psychoterapie a psychoterapeutické metody metody klasické i alternativní a jejich význam pro člověka, využití (nebehaviorismus, psychoanalýza, humanistické přístupy, rodinná terapie a konstelace, koučink aj.)
- 7) Sociologie – věda a její předmět, historie, význam, náplň práce, metody, sociologické výzkumy – jejich typy a praktické využití, významní světoví sociologové, základní sociologické pojmy (sociální, sociabilita, sociální skupina a její typ mikrosociální/makrosociální atd.)
- 8) Sociologie – stratifikace společnosti – pojem, projevy ve společnosti, sociální nerovnosti, stratifikační klasifikace podle Marxe, Webera, Pareta, rozvrstvení společnosti v současnosti, stratifikační osa, sociální mobilita a její typy, sociální útvary (sociální skupiny, agregáty, davy, komunity, hnutí, subkultury atd.), autority ve skupinách
- 9) Sociologie - proces socializace a jeho činitelé, fáze a výsledky , resocializace, sociální adaptace, sociální komunikace a její druhy, sociální role a jejich přehled, rolové chování, vypadávání/ vyhazování z rolí, konflikty rolí, komplex životních rolí, sociální kontrola a její typy
- 10) Sociální chování – 5 základních typů, sociální deviace (negativní/pozitivní), sociálně patologické jevy a jejich projevy ve škole i ve společnosti, prevence (alkoholismus, toxikomanie, gamblerství, šikana, záškoláctví, vandalismus aj.)
- 11) Kultura – obsah pojmu, akulturace, základní kulturní vzorce, kultura hmotná/duchovní, kultura jako antropologická konstanta, enkulturace a učení – jeho typy, podmínky, výsledky a efektivita
- 12) Politologie jako věda, předmět zkoumání, historie a osobnosti, význam pro společnost, politické ideologie, politika – pravice/levice, politické strany v ČR, politický extrémismus
- 13) Politologie – nauka o státu: pojem stát a jeho formy, typy, stát minimální/ sociální, národ – politický/ etnický, nacionalismus, česká státnost, české státní občanství, právní základy českého státu, ombudsman, demokracie
- 14) Politologie – demokracie/ nedemokratické systémy, rozdělení moci v ČR, volby, státní správa a samospráva (decentralizace moci, subordinace, druhy i jejich vedení), občanská společnost (pojem, cíl, občanské iniciativy)

- 15) Právo a právní řád – co ho tvoří, jeho uspořádání, jak a kde se zveřejňují právní předpisy, platnost a účinnost právních předpisů, fyzické a právnické osoby, jejich právní způsobilost, právní skutečnosti
- 16) Ústavní právo – pojem a předmět; Ústava ČR – obsah, základní ustanovení, rozdělení moci v ČR a její orgány
- 17) Právo veřejné a soukromé – nový občanský zákoník, soukromoprávní odvětví a jejich základní charakteristika, pojmy (občanské právo, obchodní, rodinné, pracovní), trestní právo
- 18) Mezinárodní vztahy jako věda – její předmět a subjekty, typy mezinárodních smluv, mezinárodní organizace – přehled a význam, mezinárodní právo a jeho subjekty, druhy, vymahatelnost, platnost v poměru k národnímu právu, postavení ČR v mezinárodním prostředí
- 19) Filosofie – pojem, vznik, předmět, základní filozofické otázky, disciplíny a metody, stručný vývoj a osobnosti, vztah k vědám a náboženství, význam pro historický vývoj i současnost
- 20) Ontologie – pojem, předmět zkoumání, otázky, pojmy (jsoucno, bytí, nebytí, arché, substance, esence, akcidenty a jejich druhy, jednotliviny a obecniny – spor o univerzálie, nominalisté/realisté, materialismus/idealismus, monismus a jeho typy, představitelé/dualismus/pluralismus)
- 21) Idealismus a materialismus - jejich podstata, podoby, vývoj od antické filosofie dodnes, významní představitelé a jejich filozofické názory
- 22) Epistemologie – pojem, předmět zkoumání, znalost, falibilismus, internalismus/externalismus, skepticismus, subjektivismus, racionalismus, empirismus, tradiční i moderní metody poznání (strukturalismus, fenomenologie, filozofická hermeneutika, jazykové hry)
- 23) Etika – pojem, předmět zkoumání, disciplíny, morálka, stanoviska k problému svobodné vůle, svědomí, ctnosti, náboženství a morálka
- 24) Religionistika – hlavní monoteistická náboženství – judaismus, křesťanství, islám, nová náboženská hnutí a sekty, jejich znaky a nebezpečí, náboženství a jeho situace v současném světě
- 25) Ekonomie – základní pojmy – ekonomika, trh, úloha státu, v ekonomice, peníze a my, mzdy, inflace, podnikatel a zaměstnanec, nezaměstnanost, banky